

تأثیر برنامه‌های تسهیلگری با رویکرد اجتماع محور بر افزایش سرمایه اجتماعی ساکنین شهر خرم آباد

پریسا فتایی

کارشناسی ارشد مدیریت کارآفرینی گرایش MBA دانشگاه تهران، تهران، ایران
pfataie@yahoo.com

مهری فتایی

مددکار اجتماعی سازمان بهزیستی کشور، تهران، ایران
کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه اراک
Pfataie۳@gmail.com

الهه کیانی هرچگانی

کارشناسی ارشد مدیریت کارآفرینی گرایش کسب و کار دانشگاه تهران، تهران، ایران
E.kiani۶۸@gmail.com

چکیده

در نظام برنامه‌ریزی توسعه توجه و تاکید به مقوله سرمایه اجتماعی یکی از نکات اصلی است زیرا یک برنامه توسعه‌ای هیچگاه بدون حضور و مشارکت ساکنین آن جامعه محلی موفق نخواهد بود. افزایش سرمایه اجتماعی به منزله افزایش توانمندی است این در حالی است که در کشور ما با گذشت زمان اغلب مولفه‌های سرمایه اجتماعی کاهش پیدا کرده است. برای افزایش سرمایه اجتماعی و توانمندسازی، یکی از رویکردهای موثر استفاده از برنامه‌های تسهیلگری است که در آن به فراهم‌سازی راهنمایی‌های عمومی و سوق‌دهی اعضای جامعه هدف به سمت شناخت و اولویت‌بندی نیازها و مشکلاتشان در محله پرداخته می‌شود. هدف پژوهش بررسی تأثیر برنامه‌های تسهیلگری در افزایش سرمایه اجتماعی ساکنین شهر خرم‌آباد می‌باشد. روش پژوهش، پیمایشی است و از پرسشنامه استفاده شده است. جامعه آماری کلیه ساکنین شهر خرم‌آباد و محلاتی که دارای پایگاه خدمات اجتماعی در سال ۹۲- ۹۱ بودند می‌باشد و جمعیت نمونه با توجه به فرمول کوکران ۳۸۳ نفر می‌باشد. پردازش داده‌ها با نرم‌افزار SPSS انجام گرفت. یافته‌ها حاکی از آن است سرمایه اجتماعی متوسط رو به پایین است و به کار بردن برنامه‌های تسهیلگری باعث افزایش سرمایه اجتماعی می‌شود.

کلید واژه‌ها: سرمایه اجتماعی، توانمندسازی، توانمندسازی اجتماع محور، برنامه‌های تسهیلگری